

РЕШЕНИЕ

№ 27455

гр. София, 15.08.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав, в
публично заседание на 25.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разглежда дело номер **3577** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 68, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр/.
Образувано е по жалба на Д. Ж. Д., срещу Решение № 54 от 05.02.2025 г. на Комисията за защита от дискриминация /Комисията, КЗД/, постановено по преписка № 157/2023г.
В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на акта, поради постановяването му в противоречие с разпоредбите на материалния закон и процесуалните правила. Посочва се, била нарушена формата при издаване на решението, защото мотивите били непълни, противоречиви и липсвали такива. Твърди се, че неправилно КЗД е приела, че М. В. разпоредила да ѝ бъдат добавени допълнителни функционалности в системата „А. офис“. Акцентираща, че доказателствената тежест била прехвърлена на М. В. и тя следвало да докаже, че не е налице дискриминация и тормоз. Дори и да се приемело, че ограничението на достъпа ѝ до „А. офис“ е започнало при предходния ръководител на РИОСВ- Х., то настоящият такъв, следвало да носи отговорност при условията на допустителство. По този начин било ограничено правото на труд на жалбоподателката, обстоятелство, което не било взето предвид от състава на КЗД, като се позовава на чл. 26 ЗЗДискр. във вр. с чл. 28 ЗЗДискр. Не било обсъдено и обстоятелството, че срещу жалбоподателката били образувани пет дисциплинарни производства за 17 дни, което представлявало форма на тормоз и превратно упражняване на власт от директора на РИОСВ- Х.. Комисията не била съобщила изискванията на чл. 20 ЗЗДискр. за прилагане на еднакви критерии при определяне на дисциплинарните наказания. Допуснато било и процесуално нарушение при конституирането на ответника по преписката, защото трябвало да се извърши от органа разграничение между качеството „работодател“ по см. на § 1, т.1 от ДР на КТ и лицето, което е

законен негов представител.

В проведените заседания, жалбоподателката поддържа оспорването на акта. На 01.08.2025г. по делото е депозирана писмена защита от адв. И. М. И., в която се обобщават доводите за незаконосъобразност на акта.

Акцентираща се, че в мотивите на решението липсвало произнасяне по формулираните искания към КЗД за дискриминация по признак „лично положение“ и „всякакви други признаци, установени в закон“ съгл. чл. 4, ал.1 от ЗЗДискр., както и за нежелано поведение под формата на „тормоз“ съгл. чл. 5 във вр. §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр., както и произнасяне по ненаправено искане по признак „обществено положение“. Неправилно бил конституиран ответника в производството, който трябвало да бъде РИОСВ- Х., а не директорът М. В.. КЗД не е анализираща създамата се ситуация с подаването на сигнали за ограничаването на правото на труд на Д. и поставянето ѝ в различни условия на труд. Необсъждането за наличието на трудова дискриминация представлявало нарушение на материалния закон, а също и КЗД не е взела предвид, че В. е допуснала, търпяла и поддържала ограничаване на правото на труд на Д.. В решението липсвал анализ и мотиви относно поведението на М. В., която е образувала 5 дисциплинарни производства срещу жалбоподателката, без да процедира по аналогичен начин и другите служители. КЗД е „обърнала“ доказателствената тежест, като жалбоподателката е била поставена в ситуация да доказва, че спрямо нея е упражнена дискриминация. Посочва се още, че в решението КЗД не е изложила мотиви за спазени еднакви критерии при налагане на дисциплинарните наказания. Налице били предпоставките за квалифициране на действията на М. В. като неблагоприятно третиране по см. на § 1, т.7 от ДР на ЗЗДискр. и пряка дискриминация по признак „лично положение“ и „всякакви други признаци, установени в закон“, както и проявен „тормоз“. Действията на М. В. не са били оправдани с преследваната от закона цел- чл.2 ЗЗДискр. и представлявали нарушение на чл.4, ал.1 ЗЗДискр. Комисията не е формирала мнение, че цялата поредица от действия спрямо жалбоподателката неминуемо създавало стрес и би притеснила който и да е от служителите. В производството не ставало ясно дали директорът е осъществил работодателските си функции със същото отношение спрямо останалите колеги. Действията и поведението на директора спрямо жалбоподателката били целенасочени и тенденциозни и представлявали извършен тормоз на работното място, като целта била да я представят пред колектива като служител, на когото липсват умения и като конфликтна личност, генерираща напрежение с поведението си.

Ответникът – Комисията за защита от дискриминация не изпраща процесуален представител и не ангажира становище по направеното оспорване на акта.

Заинтересованата страна- М. П. В., в качеството ѝ на директор на РИОСВ-Х. – редовно призована, явява се лично и оспорва жалбата като неоснователна.

Заинтересованата страна- министър на околната среда и водите, чрез процесуален представител юрк. Д. К.- Н., е представил писмено становище по делото на 25.06.2025 г., в което излага възражения срещу конституирането му като заинтересована страна в съдебното производство. По същество аргументира, че липсват кумулативните предпоставки за осъществена дискриминация и тормоз от страна на М. В. в качеството ѝ на директор на РИОСВ – Х.. Обосновава, че образуването на дисциплинарни производства представлявало способ за контрол, в което работодателят разполагал с дискреционна преценка за определянето на вида и размера на наказанието. Липсвали данни за наличие на посочените от жалбоподателката защитени белези „лично и обществено положение“.

Счита за недоказани твърденията на жалбоподателката за влошен климат на работното място поради толериране на едни служители за сметка на други от страна на органа по назначаване. За периода, в който г-жа В. е изпълнявала длъжността „директор“ на РИОСВ-Х., нямало данни за

постъпили сигнали или оплаквания от останалите служители, на които е ръководител, при и/или по повод изпълняваните от нея служебни задължения. Не всеки конфликт на работното място представлявал акт на дискриминация, а само този, който е провокиран от някой от признаците по чл.4, ал.1 ЗЗДискр. След като възникналият конфликт между страните не бил основан на признак по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр., то не следвало и да бъде квалифициран като тормоз. Субективните възприятия на жалбоподателката при липсата на защитен признак не следвало да бъдат обсъждани на плоскостта на фактическия състав на „тормоз“ по чл. 5 ЗЗДискр.

Жалбоподателката не посочвала факти за белези, свързани с личното ѝ положение, които да са довели до твърдяното дискриминационно поведение, свързано с извършени действия от органа по ангажиране на дисциплинарната ѝ отговорност. Неправомерният диференциран подход трябвало да е следствие от признак по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр., тоест не било достатъчно да се установи различно третиране на определени лица в конкретен случай, а било необходимо това третиране е извършено съзнателно по някой от признаците очертани в чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр, както и да е налице пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение и причината за него.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства по чл.235, ал.2 ГПК във вр. чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано по повод жалба с вх. № 15-00-10/23.06.2023 г. депозирана от Д. Ж. Д., в която са развити следните оплаквания:

На 25.04.2023г. жалбоподателката била подала възражение - сигнал с изх. № АП- 155/25.04.2023г. чрез и.д. директор на РИОСВ- Х. М. К. до ръководителя на Инспекторат към МОСВ за извършени нарушения по ЗДСл., а именно издаване на незаконосъобразни индивидуални административни актове – заповед № 44/27.03.2023 г. и заповед № 45/31.03.2023 г. на директора на РИОСВ - Х.. В следствие на тях на 05.04.2023 г. от и. д. директор на РИОСВ- Х. М. К. били утвърдени неправилни и незаконосъобразни длъжностни характеристики в администрацията. С писмо изх. № АП-155/26.04.2023 г., жалбоподателката се опитала да допълни подадения сигнал, но достъпът до деловодната система и служебната поща били прекратени от М. К.. В сигнала, който подала през личната си пощенска кутия, изложила информацията относно обстоятелства, които ѝ били известни и по служебен път и помолила за проверка. В деловодната система на РИОСВ – Х. бил получен доклад с изх. № 12-00-269/21.04.2023г. от Инспектората към МОСВ, който не бил сведен до знанието на жалбоподателката като директор на дирекция „АФПД“, а насочен с резолюция само към подчинените ѝ служители М. и С., които трябвало да понесат дисциплинарна отговорност за установени административни нарушения. Не била запозната с дисциплинарното производство, образувано по нейн сигнал. Твърди, че била поставена в обективна невъзможност от М. В. да изпълнява задълженията си, а именно: да проведе междинна среща между оценявания служител и оценявания ръководител в периода 15.06.-31.07.2023г. съгласно НУРОИСДА. Била умишлено игнорирана като длъжностно лице след като разкрила злоупотреби на гл. счетоводител С.. Посочва, че е била дискриминирана на работното място по признак „лично положение“.

Била призована по телефона от ОДМВР Х. за разпит по прокурорска преписка на 01.06.2023г. от 14.00ч. и получила позволение от М. В. да се яви. След проведения разпит, жалбоподателката напуснала сградата в 16.45 ч. и поради натовареното движение в града решила да не се връща на работното място в оставащите 15 мин. На 02.06.2023г. М. В. събрала служители от инспекцията и

им обяснявала как „едно лице ” от РИОСВ — Х. си било позволило да не спазва работното време и задълженията си. През това време се наложило ръководителят В. да обслужи гражданин дошъл за заверка на решение, тъй като лицето, което не спазвало работното време, отсъствало. В. заявила, че това лице не вършело работата си и ѝ се налагало постоянно да го поправя, докато останалите служители били безупречни. Жалбоподателката припознала себе си в обвиненията и определя изказването на В. за публично злепоставящо, злонамерено, неуважително, унизително, както и за провокация спрямо нея, съставляващо форма на тормоз. Жалбоподателката Д. в разговор с М. В. се позовала на чл. 57, ал.9 от АПК, че срокът за извършване на административна услуга бил тридневен, а в нейно отсъствие конкретната работа се изпълнявала от секретар. Излага съображения, че М. В. като ръководител на РИОСВ – Х. не била създавала ред за обработка на спешни административни процедури. Във връзка с обвинението за неспазване на работното време посочва, че пушачите отсъствали от работните си места по няколко часа всеки ден, за разлика от непушачите като нея, от което прави извод, че отношението към нея било дискриминационно. Обобщава, че поведението на директора на РИОСВ – Х. към нея било унизително и е оказван тормоз на работното място.

В допълнение вх. № 44-00-2719/24.07.2023г. се излага, че е получила покана изх.№ АП-255/27.06.2023г. по чл.93, ал.1 от ЗДСл. за образувано дисциплинарно производство спрямо нея, като е била издадена заповед ЧР-43/05.07.2023г. за налагане на дисциплинарно наказание „порицание“. При доказани и установени дисциплинарни нарушения от служителите М. М. и Р. С., на тях им били наложени дисциплинарни наказания „забележка“. Счита, че наказанието „порицание“ било несъразмерно тежко и дискриминационно за невръщането ѝ в сградата на РИОСВ- Х. за 15 мин до края на работното време, в сравнение с наказанията „забележки“ на посочените служители. Смята, че тези действия представлявали „тормоз“ по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. спрямо нея, накърняване на достойнството ѝ и създаване на враждебна, принизяваща, унизителна, обидна и застрашителна среда.

Поддържа, че служителите на дирекцията не съгласували изготвената работа с нея, а с М. В., което нарушавало принципите на субординация и координация, неспазването на законите, подзаконовите и вътрешноведомствените актове за организацията на работа. Счита това за пряка дискриминация спрямо нея по признак „всякакви други признаци, установени в закон“ съгл. чл. 4, ал.1 от ЗЗДискр, както и за „тормоз“ по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр., накърняване на достойнството ѝ и създаване на враждебна, принизяваща, унизителна, обидна и застрашителна среда.

Постъпило е допълнение към жалбата, че образуваното дело № 783/2023г. по описа на Административен съд-Хасково е приключило с влязло в сила решение № 820/09.11.2023г., с което заповед ЧР-43/05.07.2023г. на директора на РИОСВ-Х., с която ѝ било наложено наказание „порицание“ е била отменена.

Твърди, че М. В.- директор на РИОСВ- Х., извършила всякакви действия срещу нея, за да я унижи, злепостави пред колектива и да я премахне като служител на институцията. М. П. В. образувала общо пет дисциплинарни производства за изключително кратък период от време. Производствата били измислени, недоказани и необосновани. Целта била Д. Д. да се уволни дисциплинарно. В. като нов директор на институцията от 28.04.2023г. по никакъв начин не направила преценка на извършваната от Д. дейност през последните повече от 8 (осем) години, през които съвестно и отговорно извършвала задълженията си по служба и нямала никакъв укор или забележка от предходните директори.

Заявява, че в разрез с разпоредбите на чл. 14 от Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация, чл. 4 от ЗДСл., М. П. В. проявила спрямо Д. изключително грубо

отношение и злонамереност без да я познава нито като човек, нито като служител, като принудително я ограничила от възможност да извършва служебната си дейност - прекратен бил достъпът до деловодна система „А.“, не била допускана до оперативки, служителите в дирекцията спрели да съгласуват дейността си с нея, грубо ѝ бил взет телефона от ръката с обяснение че нямала право да влиза в директорския кабинет с телефон. За сравнение информира, че към никой друг служител в РИОСВ-Х. не били започвали самоинициативни дисциплинарни производства от М. В., както и не бил ограничаван от възможността да извършва задълженията си.

Образуваната с разпореждане № 563/03.08.2023 г. преписка № 157/2023 г. по жалба на Д. Д. е била разпределена на 5 - членен състав, състоящ се от членовете на Комисията А. Д., З. Д., В. С., П. К. и С. С..

Страните са уведомени за образуваното производство пред КЗД, докладчикът е провел процедура по проучване като е предоставена възможност на страните да се запознаят със събраните по преписката материали и да представят становища /уведомление изх. № 44-00-2921/09.08.2023 г., уведомление изх. № 90-09-1/15.09.2023 г., уведомление изх. № 15-00-15/15.09.2023 г., уведомление изх. № 15-00-1/16.01.2024 г., уведомление изх. № 15-00-2/16.01.2024 г. и уведомление изх. № 90-09-1/16.01.2024г.

В хода на тази процедура М. В., директор на РИОСВ – Х., е представила пред Комисията становище с вх. № 15-00-16/21.09.2023г., становище вх. № 15-00-18/03.10.2023 г. , а с молба с вх. № 15-00-5/06.03.2024 г. и допълнителен доказателствен материал.

В постъпило становище с вх. № 90-09-3/28.09.2023 г. на ръководителя на Инспектората по чл. 46 от ЗА към МОСВ, се посочва че жалбата до КЗД е неоснователна и следва да бъде оставена без уважение.

В производството са представени и допълнителни доказателства от Д. Д. с вх. № 15-00-19/14.11.2023 г. /л. 427- л. 434 по дело № 515/2025 г. на Административен съд Хасково/ и с вх. № 15-00-20/15.11.2023 г. /л. 434- л. 450 по дело № 515/2025 г. на Административен съд Хасково/.

Извършено е било проучване от Комисията, като е изготвен доклад – заключение от В. С. /л. 452- л. 461 по дело № 515/2025 г. на Административен съд Хасково/.

Връчено е уведомление за призоваване до Д. Д. с изх. № 15-00-1/16.01.2024 г. и обр. разписка от 19.01.2024 г. , уведомление за призоваване до М. В. с изх. № 15-00-2/16.01.2024 г. и обр. разписка от 18.01.2024г., уведомление за призоваване до министъра на околната среда и водите с изх. № 90-09-1/16.01.2024 г. и обр. разписка от 18.01.2024г.

Със заповед за заместване № 12-11-359/20.02.2024 г. /л. 468 по дело № 515/2025 г. на Административен съд Хасково/ председателят на състава на КЗД З. Д. е била заменена от Н. А., който да вземе участие в заседанието на 06.03.2024г.

На 06.03.2024г. е било проведено открито заседание на КЗД, на което са присъствали представители на всички страни в производството. Видно от протокола /л. 548- л. 554 по дело № 515/2025 г. на Административен съд Хасково/ са били приети изготвения доклад-заключение, писмените доказателства, представени по преписката и допълнително от жалбоподателката и ответната страна.

Със заповед № 12-11-932/10.05.2024 г. /л. 807 от делото/, заповед № 12-11-1089/05.06.2024 г. /л. 808 от делото / и заповед № 12-11-1090/05.06.2024 г. /л. 809 от делото/ са заместени част от членовете на Комисията, които да вземат участие в заседанието на 05.06.2024г.

Състояли са се второ и трето заседание на КЗД, за които са съставени протокол от 05.06.2024 г. и от 23.10.2024г., като от съдържанието на последния се установява, че спорът е изяснен от фактическа и правна страна, даден е ход по същество и преписката е обявена за решаване.

Последвало е издаването на оспорения в настоящото производство административен акт - Решение № 54 от 05.02.2025 г. на Комисията за защита от дискриминация по преписка № 157/2023 г. С решението е установено по отношение на Д. Ж. Д., че ответната страна М. П. В., в качеството ѝ на директор на РИОСВ - Х., не е осъществила дискриминация под формата на „тормоз“ по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. въз основа на защитените признаци по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. „лично положение“ и „обществено положение“.

Видно от приложеното по делото известие за доставяне (л. 863 - гръб), жалбоподателката е уведомена за постановеното решение с писмо с обратна разписка, получено на 24.02.2025г. Жалбата срещу административния акт е депозирана в Административен съд - Хасково на 07.03.2025 г.

В административната преписка се съдържат относими към предмета на спора доказателства, от които се установяват следните факти: със заповед № ЧР-18/01.06.2015 г. на директора на РИОСВ - Х., Д. Д. е назначена на длъжността юрисконсулт, по служебно правоотношение, в дирекция „Административни, финансови и правни дейности“ в РИОСВ – Х., а след няколко преназначавания на по – висока длъжност със заповед № ЧР-81/18.07.2022 г. - директор на дирекция „Административни, финансови и правни дейности“. По предложение на директора на РИОСВ- Х., М. В., на основание чл. 107а, ал. 1 от ЗДСл. служебното правоотношение на Д. Ж. Д. е било прекратено със заповед № ЧР- 65/16.08.2023г.

При така установеното от фактическа страна, **Административен съд София-град** достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима, защото е подадена срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в законоустановения 14 - дневен срок, в съответствие с разпоредбата на чл.68 ЗЗДискр. във връзка с чл.149, ал.1 АПК.

Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съдът, след като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт, освен на основанията, сочени от жалбоподателката, и на всички такива по чл.146 АПК, приема следното:

На първо място, оспореното решение е издадено от компетентен орган и в пределите на неговата власт съгласно чл.65, т.1-т.4 във вр. с чл.48, ал.1 и чл.4, ал. 1 ЗЗДискр. Председателят на КЗД е разпоредил разглеждането на преписката за установяване на дискриминация по признак „лично положение“ и „обществено положение“ да се осъществи 5-членен разширен заседателен състав предвид оплакванията за множествена дискриминация. В чл.64, ал.1 ЗЗДискр. е предвидено,

че решенията на Комисията се вземат с обикновено мнозинство от членовете на заседателния състав и се подписват от него, което в случая е изпълнено доколкото същото е взето с единодушие. Не е налице предпоставката чл.168, ал.1 във връзка с чл.146, т.1 АПК за отмяна на акта.

На второ място, решението е издадено в съответствие със законовите изисквания относно формата и съдържанието му съгласно разпоредбите на чл. 65 – чл. 66 от ЗЗДискр. във връзка с чл. 59 АПК. Резултатът от производството е писмено обективиран, с посочване на фактическите и правните основания, разпоредителна част, както и пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва акта.

Ответникът е формирал своите изводи въз основа на приложения и приобщен в административната преписка № 157/2023 г. доказателствен материал. Изложените в акта факти съответстват на събраните писмени доказателства. Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си в процеса. Съставът е формирал и изложил собствени съображения по въведените с жалбата оплаквания. Неоснователно е твърдението и че не е взето предвид и обсъдено обстоятелството, че срещу Д. Д. са били образувани пет дисциплинарни производства. Съставът на КЗД е изложил подробни доводи в тази посока /виж. стр. 18 от решението/, като посочва, че искането на обяснения не може да се приеме за тормоз, а е част от контролната дейност на ръководителя на администрацията да следи за изпълнение на трудовата дисциплина. Не се установява порок във формата по см. на чл. 146, т. 2 от АПК, който да обуславя отмяна на акта.

На трето място, не са били допуснати съществени процесуални нарушения, които да опорочават формираното волеизявление по см. на чл.146, т.3 АПК.

Съгласно чл.50, т.1 ЗЗДискр. производството пред КЗД е започнало по повод подадена жалба от Д. Ж. Д. и допълнение към нея. Спазени са изискванията относно конституиране на страните в производството, доколкото в отговор на дадените от КЗД указания с писмо изх. № 44-00-2631/13.07.2023г., жалбоподателката изрично е посочила, че оплакванията ѝ са за тормоз извършен от М. П. В. / вж. жалба вх. № 44-00-2719/24.07.2023г./. Проведена е процедура по проучване /чл.55 и следващите от ЗЗДискр./, като на страните е предоставена възможност да се запознаят със събраните по преписката материали и да организират защитната си теза. Състояли са се три открити заседания, гарантирано е равенството на страните в производството, тяхното участие е осигурено, посредством редовното им уведомяване за неговото образуване и движение. Страните са изслушани, насочени са към помирителна процедура, като им е предоставена възможност да обективират своите доказателствени искания и да изразят становище по доказателствата на насрещната страна.

На основание чл.64, ал.1 ЗЗДискр. резултатите от производството са обективирани в

атакуваното решение, подписано от членовете на състава, присъствали на последното проведеното заседание. Задължение на КЗД е въз основа на изложените в доклада обстоятелства да определи предмета на проучването, страните, на които по реда на чл.59, ал.3 ЗЗДискр. да даде възможност за запознаване със събраните по преписката материали. Впоследствие страните имат право да участват в административното производство, както и да бъдат призовани за насроченото открито заседание /чл.60, ал.2 ЗЗДискр./.

На четвърто място, актът е издаден при правилно приложение на материалния закон, поради което не е осъществено основанието по чл.146, т.4 АПК за неговата отмяна.

В оспореното Решение № 54 от 05.02.2025 г. на Комисията за защита от дискриминация по преписка № 157/2023г. е установено, че М. П. В., в качеството ѝ на директор на РИОСВ - Х., не е осъществила дискриминация под формата на „тормоз“ по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. въз основа на защитените признаци по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. „лично положение“ и „обществено положение“ по отношение на жалбоподателката Д. Ж. Д..

С разпоредбата на чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. се налага забрана на всяка пряка или непряка дискриминация, основана на посочените защитени признаци. Съгласно чл. 4, ал. 2 ЗЗДискр. пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. Легалната дефиниция на понятието „неблагоприятно третиране“ се съдържа в §1, т.7 във връзка с т.8 от ДР на ЗЗДискр., а това е „всеки акт, действие или бездействие, които водят до по-малко благоприятно третиране на едно лице спрямо друго въз основа на признаците по чл.4, ал.1 или могат да поставят лице или лица, носители на признак по чл.4, ал.1 ЗЗДискр. в особено неблагоприятно положение в сравнение с други лица“. В чл. 4, ал.3 ЗЗДискр. е въведена забрана и за осъществяването на непряка дискриминация, а именно поставянето на лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал. 1, или на лица, които, без да са носители на такъв признак, съвместно с първите търпят по-малко благоприятно третиране или са поставени в особено неблагоприятно положение, произтичащо от привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, освен ако разпоредбата, критерият или практиката са обективно оправдани с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими.

По смисъла на чл. 5 ЗЗДискр. „тормозът на основа на признаците по чл. 4, ал. 1, сексуалният тормоз, подбуждането към дискриминация, преследването и расовата сегрегация, както и изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места, се смятат за дискриминация“. Цитираната разпоредба въвежда специфични хипотези на дискриминация, които могат да се осъществяват поотделно или едновременно. В

§1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. се съдържа легална дефиниция на понятието „тормоз“, а именно: „всяко нежелано поведение на основата на признаците по чл. 4, ал. 1, изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда“. В общия случай тормозът представлява вид дискриминация, за чието осъществяване следва да са налице следните кумулативни предпоставки: нежелано поведение, изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат накърняване достойнството на лицето, както и създаване на враждебна, обидна или застрашителна среда. За да са изпълнени посочените кумулативни предпоставки следва да се установят конкретни факти, изразяващи негативно отношение към засегнатото лице, свързани със защитен признак. Поведението следва да е обективизирано в специфични действия, изразени писмено, словесно или по друг начин. Това поведение следва да бъде конкретно насочено към дискриминираното лице, а не абстрактно по своя характер, адресирано към неопределен кръг субекти, макар и те да притежават общ защитен белег. Тормозът може да бъде осъществен както под формата на пряка, така и на непряка дискриминация, но винаги е във връзка с един или повече от защитените признаци по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр.

Съгласно разпоредбата на чл. 9 ЗЗДискр. в производство за защита от дискриминация жалбоподателят следва да представи факти, въз основа на които може да се направи предположение, че е налице дискриминация, т.е. че е по-неблагоприятно третиран в сравнение с други лица (сравнители), че е носител на белег, свързан с признаците по чл.4, ал.1 ЗЗДискр., който го отличава от посочените за сравнение лица, както и че е налице връзка между неблагоприятното третиране и защитения белег. При това условие ответната страна трябва да докаже, че принципът на равно третиране не е нарушен. Жалбоподателят следва да ангажира доказателства, че между посочените лица – сравнители и него е налице неравенство, за да може да се презумира, че именно защитения признак е причината за това. Накратко компонентите на фактическия състав на пряката дискриминация са: 1). по - неблагоприятно третиране на лицето, което включва наличието на сравнител; 2). белег по чл.4, ал.1 ЗЗДискр.; 3). причинно – следствена връзка между защитния белег и неравното третиране; 4). липса на законни цели, които оправдават неравното третиране. За да е осъществен съставът на „тормоз“ по чл. 5 ЗЗДискр. е необходимо кумулативното наличие на две отделни материалноправни предпоставки – поведение, което има за цел или резултат да накърни честта и достойнството на лицето, както и да е създадена враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда. При всяко положение поведението следва да е свързано със защитен белег по чл. 4, ал.1 ЗЗДискр.

В случая, с жалбата от 23.06.2023 г. и допълнението към нея от 24.07.2023г. Диляна Ж. Д. е сезирала Комисията с оплаквания за извършена множествена пряка

дискриминация - тормоз по белезите „лично положение“ и „всякакви други признаци, установени със закон“, квалифициран от КЗД като белег „обществено положение“.

Част от оплакванията на Д. Д. са свързани с това, че М. В. неправомерно е ограничила достъпа ѝ до деловодната система „А. офис“, което е определила като форма на дискриминация и нарушение на Вътрешните правила за документооборота в РИОСВ – Х.. В инициращия производството документ е посочено, че на 26.04.2023г. жалбоподателката се опитала да подаде през системата документ, при което установила, че достъпът ѝ е прекратен. Във връзка с това жалбоподателката е подала сигнал до Инспектората на МОСВ на 26.04.2023 г. В становище вх. № 90-09-3/28.09.2023 г. на Н. К., ръководител на Инспектората по чл. 46 от Закона за администрацията към МОСВ, се посочва че отстраняването на описаните нарушения е в рамките на функционалната компетентност на Д. и същата е следвало да предприеме мерки за това. Идентично е и становището, обективизирано в докладна записка № КД-9/17.05.2023 г. на Н. К. до министъра на околната среда и водите във връзка с постъпилите от Д. Д. сигнали. В становището на М. В. в хода на производството, развило се пред КЗД се посочва, че след встъпването ѝ в длъжност директор на РИОСВ – Х. и информирането ѝ от страна на Д. Д. за ограничения ѝ достъп до деловодната система „А. офис“, заедно със служителя М. М., главен експерт „Специализирани регистри“ извършила справка. В. не установила ограничения на достъпа на Д. до деловодната система, които да възпрепятстват работата ѝ, но устно възложила добавянето на нови функционалности от деловодната система в съответствие с длъжностната характеристика на Д..

От приложеното по делото становище от „Технически университет - София – Технологии“ ЕООД с изх. № 121-10-32/27.06.2024 г. през проверявания период от 02.05.2023 г. (първият работен ден след назначаването на М. В. за директор на РИОСВ – Х.) до 14.07.2023 г. Д. Д. е имала възможността да приключва документи, да регистрира документи пристигнали от други организации, както и да изпраща документи. Посочено е, че за разлика от Д. Д., М. К. лице – сравнител, заемаща длъжност директор на дирекция „Контролна и превантивна дейност“ в РИОСВ – Х. в разглеждания период имала допълнителните възможности да регистрира документи, да редактира „относно“ на документи, както и да вижда всички документи в системата. Видно от представената длъжностна характеристика на длъжността „директор“ на дирекция „Административни, финансови и правни дейности“ в РИОСВ- Х., сред преките задължения на Д. Д. са: да планира, организира и контролира дейността на дирекцията, ръководи методически и административно изпълнението на задачите, поставени от директора на РИОСВ, да осъществява контрол за спазване на вътрешните нормативни документи, да участва в дейности по Закона за обществените поръчки, да оказва съдействие на директора

и експертите във връзка с даване на становища по проекти на договори, жалби, сигнали, нормативни актове, организиране на процесуално представителство, повеждане на конкурсни процедури за назначаване на служители и др. Деловодната дейност на служителите на РИОСВ – Х. при изпълнение на техните задължения е регламентирана от Вътрешни правила на документооборота, утвърдени със заповед № 45/31.03.2023 г. на и.д. директор на РИОСВ – Х.. Съгласно чл. 1, ал. 3 от тях всички документи, получени на хартиен носител и по електронен път се регистрират в официалния регистър на инспекцията — база данни „А. офис“, до която имат неограничен достъп единствено директорът на РИОСВ – Х. и деловодителите (чл. 2, ал.1). За директорите на дирекция, каквато длъжност е заемала Д. Ж. Д., не е предвиден такъв неограничен достъп, но в чл. 2, ал.2, т.5 от Правилата се посочва, че те имат достъп и до документите, които са адресирани и резолирани до всички техни подчинени. В чл. 4 се посочва, че създаването, съгласуването и обmena на документи се извършва успоредно в електронна форма и на хартиен носител. Управлението, организацията на поддръжката на системата се извършва от направление „Специализирани регистри“, а администраторът регистрира потребителите, разрешените им права на достъп, респ. извършва промени /чл. 11, ал.2, т. 3/. За разглеждания период /02.05.2023г.-14.07.2023г./ жалбоподателката Д. Ж. Д. е можела да използва функционалностите на деловодната система в обем и по начин, които да позволяват изпълнение на служебните ѝ задължения. От представеното становище на „Технически университет - София – Технологии“ ЕООД и вътрешните актове на РИОСВ- Х. се установява, че като директор на дирекция „Административни, финансови и правни дейности“ жалбоподателката е следвало да има достъп до документите, които са адресирани и разпределени до всички нейни подчинени. Работата на жалбоподателката със системата „А. офис“ е била по- стеснена в сравнение с тази на М. К.. Безспорно е, че това е станало на 25.04.2023г. преди встъпването в длъжност на М. В. /02.05.2023г./, както и че за ограничаването и увеличаването на достъпа до системата „А. офис“ отговаря служител от направление „Специализирани регистри“, дирекция „КПД“. За да е осъществен състав на нарушение следва да е установено различно отношение към лицето, което да е извършено съзнателно, при наличие на пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното третиране и причината за него, изразяваща се в признак по чл. 4 от закона. В този смисъл, не е достатъчно да се установи по-неблагоприятно третиране на определени лица, а е необходимо да се докаже още, че тази дискриминация е извършена умишлено по някой от признаците, очертани в чл. 4 от закона. По наведените от жалбоподателката оплаквания за ограничен достъп до системата „А. офис“ не се констатира поведение на ръководителя на РИОСВ – Х. М. В., което да е имало за пряка цел или резултат да накърни честта и достойнството ѝ, както и да създаде враждебна, принизяваща, унижителна, обидна

или застрашителна среда. Поради това неоснователни се явяват твърденията на Д., че с ограничаване на достъпа ѝ до системата „А. офис“ по отношение на нея е извършен тормоз именно от заинтересованата страна.

Не представлява тормоз и обстоятелството, че не е сведен до знанието на жалбоподателката Д. Д. доклад с изх. № 12-00-296/21.04.2023 г. на Инспектората на МОСВ. Принципно тормозът като поведение, изразено словесно, с действия или по друг начин, предполага трайни систематични, относително постоянни по характер действия/бездействия или система от действия и бездействия, които биха могли да накърнят честта и достойнството на лицето, както и да е създадат враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда. В практиката се приема, че в определени случаи тормозът би могъл да се осъществи и с еднократен акт, който обаче е от такова естество, с такъв интензитет, че да може да засегне достойнството на засегнатото лице и да създаде враждебна и унижителна среда. Възможно е обстоятелството, че не е доведен до знанието на Д. Д. като директор на дирекция „Административни, финансови и правни дейности“ на РИОСВ- Х. доклад с изх. № 12-00-296/21.04.2023 г. на Инспектората на МОСВ да бъде разгледано като една от проявите на нежеланото поведение по §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. или като самостоятелна проява на тормоз, която обаче следва да притежава останалите белези въведени с посочената разпоредба. В случая, релевантно е единствено поведението на М. В. и какво е отражението на това поведение в обективната действителност. Дали и защо Д. Д. не е информирана от Инспектората за резултатите от проверката са неотнормими обстоятелства към твърденията за дискриминация от страна на М. В.. Докладът на Инспектората е адресиран до директора на РИОСВ – Х. и съдържа конкретни препоръки, сред които и налагане на дисциплинарно наказание на служителите С. и М.. На следващо място, докладът е получен в РИОСВ- Х. на 25.04.2023г. /вх. № С-42/13/25.04.2023г./, към който момент М. В. не е заемала длъжността директор на РИОСВ- Х.. От друга страна, липсват доказателства, че директорът на РИОСВ – Х. е длъжен да съгласува именно с директора на дирекция „Административни, финансови и правни дейности“ предприемането на действия за ангажиране на дисциплинарната отговорност на служителите или под някаква форма да довежда до неговото знание дадените препоръки. Не се установява и М. В., в качеството ѝ на директор на РИОСВ – Х. да е забранила, попречила, поощрила или по какъвто и да е друг начин да е спомогнала подчинените на Д. Ж. Д. да не координират с нея работата си.

Така изложените аргументи са относими и към следващото оплакване на Д. Д. за осъществен тормоз поради обстоятелството, че служителите не съгласували работата си с нея като директор на дирекция „Административни, финансови и правни дейности“ на РИОСВ- Х., както и че не били съгласувани изменения на длъжностни характеристики за някои длъжности, както и ДМС на един от

служителите. В правомощията на директора на РИОСВ – Х. е да възлага на всички служители изпълнение на задачи съобразно предвиденото в длъжностната им характеристика, а сред преките задължения на жалбоподателката са били да организира, планира и координира цялостната дейност на дирекция „АФПД“, да оказва правна помощ на директора и служителите, да осъществява контрол за законосъобразност на изготвените проекти на вътрешни актове и други. В този смисъл представените по преписката документи с резолюция от М. В. за изпълнение на отделни задачи не биха могли да обосноват извод за нежелано поведение по смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. на директора на РИОСВ - Х.. Организацията на работата на подчинените служители на Д. Ж. Д. е било в рамките на нейната функционална компетентност и след като е считала, че са извършени нарушения от тях, то тя е следвало да предприеме действия за коригиране на проблемите и за подобряване на дейността.

Основно място сред оплакванията на Д. Ж. Д. до КЗД заема поведението на директора на РИОСВ - Х. М. В. във връзка с образуваното срещу нея дисциплинарно производство, при което ѝ е наложено наказание „порицание“ за неявяване на работа на 01.06.2023 г. във времето от 14.45 ч. до 17 ч. Установено е /писмо с изх. № 272000-10349/07.06.2023 г. на ОДМВР- Х./, че на посочената дата Д. Д. се е явила за разпит, като е напуснала сградата на полицията в 14.45 ч., но не е отишла на работното си място до края на деня. Дисциплинарното наказание било наложено със заповед № ЧР-43/05.07.2023 г. на директора на РИОСВ – Х., която била обжалвана пред Административен съд- Хасково. В съдебното производство е установено, че Д. Ж. Д. е извършила вмененото ѝ нарушение, но поради несъответствие на наказанието с тежестта на нарушението, заповедта е била отменена. Като лица сравнители във връзка с неравноправното ѝ третиране се посочват М. А. М. и Р. П. С., които са били санкционирани с по-леко наказание – „забележка“. Касае се за различни, нееднородни по вид нарушения, извършени от тримата служители, поради което не може автоматично да се счита, че дисциплинарите наказания за тях трябва да бъдат еднакви. Единствено в правомощията на директора на РИОСВ- Х. е било да санкционира поведението на всеки един от служителите индивидуално, в зависимост от конкретиката на отделните дисциплинарни провинения. Нееднакво прилагане на критерия „тежест на нарушението“ ще бъде налице, тогава, когато работодателят наложи различни наказания за един и същи фактически състав, като единственият мотив за избора му е съществуването на защитен признак. Важно е да се уточни, че Комисията, основавайки се на изложените от жалбоподателя твърдения, преценява дали същите са оборени от ответните страни, като се концентрира единствено върху признаците, въз основа на които се сочи да е осъществена дискриминация. Именно обусловеността от защитения признак, а не самото деяние, без оглед на характеристиката, която е негово основание, го прави закононарушение по Закона

за защита от дискриминация /вж. решение № 9552/20.06.2019г. по адм. дело № 10516/2018г. на ВАС на РБ, V-то отделение/. В тази посока е и трайната практика на ВАС, а именно: Решение № 414 от 13.01.2021г. по дело № 9907/2020г. на ВАС, Решение № 9694 от 24.06.2019г. по дело № 10531/2017 г. на ВАС, Решение № 9403 от 13.09.2021г. по дело № 910/2021 г., V отд. на ВАС, Решение № 5295 от 04.05.2020 г. по дело № 8997/2019 г., V отд. на ВАС и др./ В този смисъл, не се установяват факти, че преценката при издаване на заповед № ЧР- 43/05.07.2023г. е направена на база някои от признаците по чл.4 от ЗЗДискр., нито пряко, нито косвено. Тук е мястото да се посочи, че за да бъде установено дискриминационно третиране на едно лице, спрямо друго е необходимо да се установи обективно наличен противоправен резултат за това лице, при упражняването на трудовата му дейност и то именно заради негов защитен признак. Въобще не става ясно, какъв е конкретно личностният /персонален/белег или професионално положение на Д. Д., които я отличават от М. А. М. и Р. П. С., поставени при сравними обстоятелства при реализиране на дисциплинарната им отговорност.

Неоснователни се явяват и твърденията за осъществен тормоз от М. В. по време на проведена оперативка на 02.06.2023 г., на която директорката съобщила, че „едно лице си е позволило да не спазва работното време и да не извършва задълженията си, като постоянно се налагало да бъде поправяно“. Монологът на ръководителя е определен в жалбата на Д. Ж. Д. като „дълъг“, „монотонен“, „злонамерен“ и „махленски“. Не са събрани доказателства, които да потвърждават твърденията за злонамерено отношение на М. В. на конкретната среща. В. не оспорва, че такъв разговор на посочената тематика се е състоял, но отрича да е имала тенденциозно и обидно отношение към Д. Д.. За да може еднократна проява по смисъла на §1, т.1 ЗЗДискр. да бъде окачествена като тормоз, тя следва да се характеризира с много висок интензитет на словесното или по друг начин обективизирано негативно поведение, така че да накърни достойнството на лицето и създаде враждебна, унижителна, обидна или застрашителна среда. В случая такива обстоятелства не са установени. Задължение на ръководителя на съответната администрация е да следи и да изисква от всички служители спазване на служебна дисциплина. Липсват конкретни доказателства за използван неуважителен, нападателен и злепоставящ език от М. В.. Следва да се отчете, че самата Д. Д. посочва, че името ѝ не е назовано, нито от думите на В. е станало ясно за останалите служители, че се отнасят за нея. Не се установява М. В. да е употребила груби думи, които да е насочила пряко към Д. Д. и по този начин да я оскърбила или засегнала нейното човешко достойнство и служебен авторитет.

Правилно е приел съставът на КЗД, че образуването на дисциплинарни производства, по които са отправяни искания за даване на обяснения от Д. Д., не представлява форма на дискриминация и тормоз. Това е част от функциите и правомощията на прекият ръководител, да следи за своевременно и качествено

изпълнение на служебните задължения и спазване на трудовата дисциплина, както и да налага при констатиране на нарушения предвидените в закона дисциплинарни наказания. В случая, не може да се направи извод, че с извършване на дисциплинарни проверки М. В., в качеството си на директор на РИОСВ - Х. е осъществила нежелано поведение. По делото не се установява такова действие, което да е в било разрез с правомощията ѝ по чл.93, ал.1 ЗДСл. и което да е накърнило личното достойнство и е създавало застрашителна и враждебна, принизяваща, унижителна и обидна среда за Д. Д..

Не се установяват факти, от които да се направи извод, че жалбоподателката е дискриминирана, поради нейното „лично положение“ или „обществено положение“. Защитеният признак „лично положение“ няма еднозначно, нормативно установено съдържание, а в практиката е прието, че във всеки конкретен случай следва да бъде доказвано и обосновавано наличието на значим, обективен, същностен за личността белег, който позволява да бъде прилаган еднакво, както и да бъде установено именно въз основа на този белег, че лицето е поставено в по-неблагоприятно положение в сравнение с друго лице, което при идентични или сходни условия е третирано различно и не притежава този белег. Както се изложи по-горе не е ясно, каква е характеризиращата личностна черта /особеност/ на Д. Ж. Д., която я откроява от другите служители в администрацията на РИОСВ- Х. и на основа на която е осъществено твърдяното нежелано поведение от М. В..

По отношение на понятието „обществено положение“ съществено е, че същото се определя от мястото, което едно лице заема в структурата на дадена общност и е израз на отношението, оценката, която се дава на това лице във връзка с неговото социално поведение и функции. Във всички случаи защитените признаци следва да са причината за проявеното неблагоприятно третиране или тормоз, а не обратното /Решение № 9703 от 09.09.2024 г. по дело № 4821/2024 г., V-то отд. на ВАС/. Като такъв защитен белег „обществено положение“ по смисъла на закона се определят професията, местоработата, длъжността, позицията в йерархията и т.н. Не би могло да се приеме, че Д. Д. е носител на признака „обществено положение“, поради това, че заеманата от нея до 16.08.2023г. длъжност в РИОСВ — Х. не е различна от останалите сходни длъжности- директор на друга дирекция в РИОСВ — Х..

При съвкупната преценка на събраните доказателства не е установено поведение и обстоятелства, от които да се направят безспорни изводи за неравно третиране на Д. Ж. Д. на основата на защитените признаци „лично положение“ и „обществено положение“ спрямо останалите служители. Не е възможно да се обоснове предположение за извършен от М. В. в качеството ѝ на директор на РИОСВ — Х. тормоз по §1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. спрямо жалбоподателката, поради което липсва основание за прехвърляне на доказателствената тежест по см. на чл.9 ЗЗДискр. Констатираната от ответника липса на каузална връзка между защитения

признак и неравното третиране води еднозначно до извод за липса на дискриминация. Нарушението на принципа на равенството трябва да е обусловено, да е в причинна връзка с някой от защитените признаци, за да е съставомерно по смисъла на антидискриминационния закон.

В заключение, съдът приема, че Решение № 54 от 05.02.2025 г. на Комисията за защита от дискриминация е издадено от компетентен орган, в установената форма, при спазване на административнопроизводствените правила, както и в съответствие с материалния закон и неговата цел. Жалбата е неоснователна и подлежи на отхвърляне, тъй като е постановен законосъобразен акт и не е осъществено нито едно от основанията по чл.146 АПК, които да доведат до отмяната му.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, **Административен съд София-град**, II-ро отделение, 22-и състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. Ж. Д., срещу Решение № 54 от 05.02.2025г. на Комисията за защита от дискриминация, постановено по преписка № 157/2023г.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията, чрез Административен съд София - град пред Върховния административен съд на Република България.

РЕШЕНИЕТО да се връчи на страните, чрез изпращане на препис от него по реда на чл.138 АПК.

Съдия: